

hed til at udtale mig ret udførligt om denne Sag, og jeg kan fuldtændig henholde mig til de Udtalelser, jeg fremkom med i Gaar og anbefaler fremdeles ærede Medlemmer at stemme mod det Forslag, som den højtærede Minister nu gentagende har stillet. Jeg maa dog gøre et Par Bemærkninger til de Udtalelser, som den højtærede Minister fremkom med. Den højtærede Minister mente, at naar der i de sidste 10—11 Aar var anvendt 72,000 Kr. til Bygningsarbejder nede paa Nordruplund, saa var det noget, som der ikke kunde tages Hensyn til, naar der var Tale om Forpagtningssafgiftens Reduktion. Deri er jeg ikke ganske enig med den højtærede Minister. Forholdet er nemlig, saa vidt jeg har forstaaet Kontrakten rigtig, det, at det paahviler Sorø Akademi at afholde Udgifterne ved Anskaffelse af Raamaterialier, altsaa Sten, Kalk og Tømmer, men det paahviler Forpagteren at lade Arbejderne udføre og betale derfor samt at transportere Materialerne. Derfor tror jeg, det ogsaa maa tages i Betragtning, at Sorø Akademi trods Kontrakten alene har afholdt alle disse ret betydelige Udgifter, for det er jo klart, at det har været til temmelig stor Fordel for vedkommende Forpagter. Med Hensyn til det, som den højtærede Minister fremførte, at Ejendommen staar Akademiet meget billigt, saa forekommer det mig, at det er noget, der slet ingen Indflydelse kan faa paa Forpagtningssafgiftens Størrelse. Det er noget, Tiderne have medført, det er Tiderne, som have bevirket, at Akademiet har denne Gaard meget billigt, og det er noget, Forpagteren ikke har haft Spor af Indflydelse paa. Saa fremhæver Ministeren atter den store Dygtighed, som Forpagteren er i Besiddelse af. Jeg vil nødig diskutere dette Spørgsmaal med den højtærede Minister, men det er jo dog et Spørgsmaal, naar vi have to Mænd, der sidde for lige Udgifter, hvoraf den ene er i Stand til at klare sig godt økonomisk, medens den anden ikke er i Stand til at klare sig, om ikke han er den dygtigste, der forstaaer at klare de økonomiske Vanskeligheder. Naar den højtærede Minister mente, at min Interesse for Udlægning af Huslodder var kølnet meget stærkt, saa er det en fuldstændig Misforstaaelse. Nej, min Interesse er slet ikke kølnet i den Retning, og jeg ønsker meget gerne, at der kan blive gjort noget i den Henseende. Men hvad er det, der her foreligger? Der foreligger jo dog saa godt som ingen Ting. Vi vide ikke en Gang, om disse 24 Tønder Land, der her er Tale om, i Virkeligheden egner sig til Huslodder, vi vide ikke en Gang, om den Vælggenhed, som denne Jord har, gør den passende til at ud-

lægges til Huslodder, vi vide ikke en Gang, om Jorden er af en saadan Bestaaffenhed, at det kan forsvares at bruge den til Huslodder — den kan jo være af saa daarlig Bestaaffenhed, saa den ikke er værd at have med at gøre — og vi vide slet ikke noget som helst om, paa hvilke Betingelser disse Huslodder skulle overdrages. Brugerne. Min Stilling er derfor den: Lad os først faa dette at vide, lad os faa et Forslag i den Henseende, saa skal jeg for mit Vedkommende være meget villig til at yde Forpagteren endog en ret betydelig Erstatning for den Jord, han derved kommer til at undvære. Saa udtalte den højtærede Minister, at hvis der ikke nu blev gjort noget i Retning af Huslodder, vilde han ikke føle sig bundet til at gøre noget, naar der skal udstedes ny Kontrakter om Forpagtningen af disse Jorder. Det beklager jeg meget stærkt, og jeg finder, at denne Udtalelse tyder paa, at er der nogen, der ikke har særlig stor Interesse for denne Sag, saa er det den højtærede Minister. Jeg skal derfor slutte med at anbefale ærede Medlemmer at fastholde deres Afstemning fra i Gaar og stemme imod det af Ministeren stillede Vædringsforslag. Men jeg vil dog gerne, inden jeg slutter, rette et Spørgsmaal til den højtærede Minister: Hvis der nu til næste Aar fra Sorø Akademis Tiendeydere og Arvefæsteydere kommer et Andragende til den højtærede Minister om at faa nedsat deres Afgifter med det halve, hvorledes vil den højtærede Minister saa stille sig over for dette Andragende? Jeg tænker slet ikke paa, at det skal gælde alle Tiendeydere og Arvefæsteydere, men jeg tænker kun paa dem af Sorø Akademis Tiendeydere og Arvefæsteydere, der sidde i yderst trykkede økonomiske Forhold. Hvis altsaa alle disse Tiendeydere og Arvefæsteydere, der sidde i højt trykkede Vilkaar og have overordentlig Vanskelighed ved at klare deres Stilling, komme med Andragende til Ministeren om at faa nedsat deres Afgift med det halve, hvorledes vil saa den højtærede Minister stille sig til et saadant Andragende?

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Vardenflet): Lige over for det ærede Medlems sidste Spørgsmaal til mig, om hvorledes jeg vilde stille mig over for et eventuelt Andragende fra Tiendeyderne og Arvefæsterne ved Sorø Akademi om Reduktion af Afgiften til det halve, maa jeg forbeholde mig min Stilling. I Konsekvens af mit Syn paa, hvorledes Staten bør stille sig over for de Debitorer, der sidde i ganske særlig trykkede Forhold,